

„Fra den ene Yderlighed til den anden!“

Hava Húsgarð, Biskupsstøð og Jóannas Patursson verið so illa á holdum komnir, at teir í øðini at avsvørja sitt gamla „ego“ hava demonstrerað sitt lýdni og sín „loyalitet“ við at skriva jarðasáttmálan á donskum máli?

Vit loyvdum okkum í seinasta blaði at nerta við og undrast á, so danskir teir vóru blivnir, patentføroyingarnir J. Patursson, Húsgarð og Biskupsstøð. Teir, sum høvdu viljað hvørjum manni ann, sum ikki brúkti føroyskt mál — annaðhvørt tað var talan um sakir, ið vóru til umrøðu uttan ella í samveru við Danir, tað var eins feitt — hesir menn hava sitið og gjørt sáttmála á donskum máli saman við øðrum góðum Føroyingum — einans Føroyingum — og er aftrat at leggja:

um bara føroysk viðurskipti!

Henda undran okkara hevur óivað bitið. Ti vit siggja nú, at J. Patursson roynir at koma í aftur ta „nationalu rolluna“. Hann er við fótinum á nakkanum farin at týða sitt danska verk, og skundar hann sær so at seta tað í Krossin. Kristjan Djurhuus hevur góðkent týðingina, sigur hann. Hygga sigg!

Ikki eiti á heiður fyri Djurhuus, ið saktans kann vera erpin yvir at vera so framfarin í tí føroyska. Tað hevur annars, okkum kunnugt, ikki verið hansara »sterka síða«. Men nú hevur hann altso prógvið, og sig so, at hann ikki er nóg føroyskur! Ja, hann kanska hevur onga æru fyri sín danska stílin í sáttmálanum. Tað er ymiskt, sum týðir uppá tað. Hann skivar soleiðis innangin og halar í síni kunningering av sáttmálanum á føroyskum máli. Merkir hetta ikki, at hann er tikin av ráði? Rætt man tað vera; tí Patursson, Húsgarð, Biskupsstøð og Mitens eru 4, meðan Djurhuus og Davidsen bara eru tveir.

»Saaledes svinger Pendulen fra den ene Ydergrænse til den anden!»

Løgnir perpadiklar eru, lukka! Hvor skuldi trúð, at Liggjas bóndi, Jóannes og Hanus bøndur blivu so pera-patentdanskir. Hvor skuldi trúð tí!

yvirfyri Finnlandi. Hvorji hesi krøv eru, er enn eitt dulsmál. Finniska stjórnin hevur tó kunnugt, at við góðvilja frá báðum síðum er útlit fyri at sleppa undan bardaga. Kortini sigast umstøðurnar at vera hættisligar og álvarsligar. Finnarnir royna at vera so væl fyrireikaðir sum gjørligt at taka ímóti Russum, um teir leypa á. Finnland kann, siga menn, manna ein her uppá 300.000. Menn halda tað fara at vera eitt hart hoyggj at draga hjá Russumum at taka Finnland, særliga torførur skal bardagin vera á vetri. Men strandarverja Finnlands er at kalla ódubbað og óvard móti álopi.

Amerikas

presidentur Roosevelt hevur heitt á Stalin um at lata Finnland liva í friði og náðum. Hetta hava Finnar verið Amerika ógviliga takksamir fyri, og hava fagnað Amerikanarumum fyri í heitum og hjartaligum orðum.

Hin svenski kongurin

hjóðaði miðvikudagin danska, norska og finnska statschefum, kongunum Kristjani og Háruni og presidenti Callio til fundar í Stokholm. Saman við teimum norðlendsku uttanríkisráðharr-

unum hava teir viðgjørt hin norðlendska spurningin í samburð við Finnlands vanda-støðu í dag. Óli verðin hevur eyguni vend ímóti hesum fundi og vónar, at úr honum kann møguleiga spretta spíran til eina verðaldarfríðarsamráðing.

Hevði tað verið so væl!

Samráðingarnar,

ið nú í ein mánað hava farið millum Turkíið og Rusland eru slitnar úrslitaleysar. Turkarnir siga, at orsøkin hertil hevur verið tann, at Turkíið ikki hevur viljað gingið við til at steingja Dardanellurnar fyri vesturmaktunum. Turkíið vildi ikki gera tað, tí tað vildi verið eitt brot uppá sáttmála teirra við England og Frakland.

Annars frættist, at Turkíið og Frakland skulu gera militersáttmála, og um nakran dagar væntast ein tilíkur sáttmáli at verða gjørdur við England eisini.

Týskir flúgvarar

hava í vikuni gjørt ymisk álop á England. Eina dagin komu teir óvart inn yvir Edenburg og tveittu bumbur niður og royndu at raka brúnna yvir Firth of Forth — ta stóru Forthbridge. Men teir raktu

hann ikki. 2 krigsskip vóru eitt sindur skalað; 3 officerar og 13 menn doydu, siga Engendingar. Týskararnir siga harafturimóti, at teir høvdu fleiri »fulltreffarar« á ensk krigsskip. Chamberlain sigur, at enska loftsverjan hevur roynst betri enn vónað undir teim týsku álopunum. Týskararnir mistu fleiri flúgvumaskinur undir hesum álopum og sluppu ógattíð reidiliga fram at gera skaða. Tær ensku flúgvumaskinurnar vóru skjótari enn tær týsku.

Japan

sigst at hava tikið bardagan uppáftur móti Russum. Har er so statti friðurin úti. Hetta ætla menn at koma av, at Japanarar hava skotið niður kinesiskar flúgvumaskinur við Russum sum forarum.

Frá Kina- og Japankrígnum

ganga ymis tíðindi. Har eru ymsir á og ymsir undir; tó sigst, at Kinamenn standa seg betri enn á nokrum sinni. Fyrr hopaðu teir altíð undan. Nú vinna teir í fleiri »slogum« og herja grammir á.

Stríðið á vesturvígsvøllum

stendur og bylgjar aftur og fram. Tað er, sum hvørigin lórir at herja á. Men Franskmen meina tó at vita, at Týskararnir gera seg til at gera eitt rísaálop. Fyri at taka ímóti hesum álopi í sterkari støðu, hava Franskmen tikið seg aftur inn móti Maginotvirkjunum.

Týskur kavbátur

herjaði eina náttina inn í »leyvunnar kjaffi«. Hann helt inn í sjálva ta ensku krigsskipshavnina við Scapa Flow og skjeyt slagskipið »Royal Oak« í sor. Tað søkk við tað sama. Av 1200 monnum doydu 784. Hetta hendi á nátt, meðan eingin vardi av. Hvor kundi hugsa sær, at nakar kavbátur hætti sær inn í figgindans krigsskipshavn. »Royal Oak« var 29.000 tons, var á fyrsta sinni bygt í 1914 og umafturbýgt 1936. Uraffurbygggingin kostaði um 50 milliónur. Annars er at siga um sjókríggið í vikuni, at tað hevur eydnast týskum kavbátum at søkka fleiri ensk og fronsk handilsskip. Chamberlain sigur frá, at av tí enska handilsflotanum er bert 1/2 pct. søkt. Tað er ikki so nógv, sum nýbygggingarnar og tey tiknu týsku skipini tilsamans. Engendingar hava søkt um 20 kavbátar, síðan kríggið byrjaði. Av hesum eru fleiri av teim stóru oceanbátunum.

Neutral skip

Týskararnir hava tikið ella skotið fleiri skip hjá teim neutralu londunum. Hetta hava tey neutralu londini protesterað ímóti. Tað eru særliga svens-

og flensk skip, ið tikin eru. Danskarar og Norðmenn hava eisini mist nokur skip.

Handilssambandið

millum England og Danmark hava Týskararnir við teirra kavbátum at kalla heitt kvett. Hetta hevur verið til ræðuligt tap fyri Danmark, ið vanliga flytur fyri yvir 80 milliónur av eggum, fleski og kjöti um mánaðin til Englands.

Vónandi eydnast tað Dønum at knýta aftur teir slitnu handils-træðirnar við England — annars verður ringt burtur úr.

Estland-Rusland.

Miðvikudagin komu russiskar herdeildir inn í Estland og tóku støðu á teim støðum, ið teir hava fingið frá Estlendingum. Teir sungu internationala, tá ið teir komu inn um markið.

Lithaviu menn

eru nú við at taka Vilno og lendið um býin í teirra vald. Tað sigst, at stjórnin í Lithuania hevur avgjørt, at bert tær familjur, ið búðu í Vilno áðrenn 1918, kunnu fáa borgarrætt í Vilno. Hetta rakar Polakkar hart. Teir eru í seinastu árunum í hóptali fluttir til Vilno.

Tíðindi úr Suðuroy.

18. september 1939.

Útróðurin fer fram um alla Suðuroy nú í hesum góða veðrinum. Men lítið er at fáa. Prísurin fyri torsk er farin upp í 15 oyru kg við høvðinum.

Grindir hava ikki trotið. Henda seinasta kom sjálv inn á Vágsfjørð um náttina, meðan fólk lá í tryggu svøvn. 427 hvalir komu til skiftis.

Grasið var lítið í ár og grøðin vánalig í heila tíkið.

Seyður er nógvur nú alla staðni í oynni vegna tess, at vetrarveðrið hevur verið av tí besta nú í fleiri ár. Tað verður tí nógvið dripið í heyst og skerst yvirhøvið væl.

Hvalaveiðan í Lopra hevur verið heilt vánalig. Í september fingi bátarnir bert 3 hvalir í alt og í oktober nakað tað sama. Fyri fólkid ger tað ikki so nógv í ár, tí grindavost er nokk av, men fyri eiganar av hvalastøðini er tað ikki gott, og arbeiðsmenn fáa nógvið minni pening, tá ið illa gongst í hond.

Tíðindamaður.

Hann tekur fyrivarni - yvir fyrir sær sjálvum, tibetur.

Vit trúðu, hann lá við brestin, so óðilig var skriðan, ið leyp á honum, tá ið hann kom undir handa jarðamanna sáttmálan ella

Vit vita,

at mong slog av góðum radio eru til,

men royndirnar hjá øllum teim mongu, ið hava **B. & O.s radio**, prógva, at **B & O radio** eru nógvið bestu, ið nakar Føroyingur yvirhøvið kann fáa bæði til heimabruk og sjóbruk (fiskibylgjur).

Vit hava móttakararar bæði til tað elektriska ljósnetið og battaribruk.

Leggdi til merkis, at battarimóttakari okkara ikki nýtist at hava akkumulator. Hetta er tokt fyri bygdirnar við ongu elektriciteti. Okkara móttakarisleppur teim soleiðis frá at senda akkumulatorar til elektricitetspláss at loða.

Okkara radio eru útgjörd við síðstu teknisku framstígun og uppfylla allar tær treytir, ið danskar lógir seta.

B & O

Leif Mohr, Tórshavn, Tlf. 220 - 366.
einsulamaður fyri Føroyar.

helheims festið, sum maðurin tók til.

Men tók hann, Jóannes bónda. Tað lirrur í honum. Í »Dagblaðnum« er hann farin at lýsa frá, at hann tekur »forbehold«. Tað gleðiliga er tó, at hansara »forbehold« er yvir fyrir sær sjálvum, jarðamannafelagsins mannaagond í framtíðini.

Vit undra okkum ikki á hetta »forbehold«. Tí jarðamannafelagsins mannaagond hevur so sanniliga eina fortíð, sum er hóskað til at manna monnum til at taka alt fyrivarni yvir fyrir hesum felagi í framtíðini.

Tað er tí bara gleðiligt, at høvðið á hesum felag sigur at tað vil lata allar Føroyingar vita, at tað uppá forðond tekur »forbehold« yvir fyrir sær sjálvum. Tað verður vist ikki betri vordíð, ið eftir fylgir, enn tað, ið farið er.

Útróður.

Í Sandoyinni og Vágum er heilt góður fiskiskapur, sum tíðindi ganga frá.

Johs. O. Joensen.

»Smírlens« administrator, er settur til stjóra fyri landshandlinum.

Útróðrafelagið „Grønland“

søkir tingið um garanti fyri eitt lán uppá 50.000 kr. Ætlandi er tað felagið skal nýta henda pening til at yvirtaka skúrarnar, ið fiskimenninir so kunnu út-arbeida íggjøgnum nokur ár. Hetta vil gera úrslitið í ár størri hjá útróðramonnum, ið annars máttu rinda tað av veiðuni í ár. Veiðan hevur ikki verið so stór sum væntað. Tað slavar frá, at fiskurin hevur staðið úti á bankunum.

Føroyskt kol.

Fólk undrast á, at tað framvegis er so út av lagi torført at